

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm Septembris Et Octobris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10262

De S. Remigio Rhemorum episcopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77413)

Jerem. 25.
27. & 43.

Non est dux, neque sacerdos, neque locus sacrificij: Hierusalem calcatur à gentibus: quia qui faciat bonū, est nullus. Miseri Israëlita, in quorū comparatione Nabuchodonosor seruus Dei scribitur. Quibus autem inter tot mala vix aut nullo modo viuere licet, quomodò dicere aut scribere aliquid libet? Quod solum restat, sanctos Dei patres & patronos nobis paremus, quorū felici remigio mare huius seculi enauigemus, & qui pro reatu iam mergimur, ex beneficio omnipotentis manūs releuemur, quæ verbo ventos sedare, & tranquillitatē nutu potest imperare. Ad quod obtinendū beatus Bauo medius constituatur. Bauo in corde, Bauo semper sit in ore. Ipse defensor & patronus, ipse apud omnipotentem iudicem intercessor sit continuus: qui me hæc cum deuotione scribentem, te Christianæ intueatur eum fide legentem.

VITA S. REMIGII EPISCOPI, AVTHORE FORTVNATO PRESBYTERO, CUIVS MEMINIT HINCMA-

rus in præfatione ad vitam eius, quam xij. die Ianuarij reperies. Porro illam encomium subsequi debebat eiusdem Hincmari, quod cū eo tempore ad manum non fuerit, & sit lectu dignissimum, subiiciendum post hanc putauimus.

Octobris 1.
ppter eius
translationem.

Montanus
monachus
eius & nari-
uitatem &
nomen præ-
dicat.

Rapitur ad
Episcopatu
annos nat.
viginiduos

Catalogus
virtutu eius

Vitat offen-
sionem &
iaculantiam.

EATI Remigij Antistitis depositio sancta, nobis hodierna die mysticæ festa solennitatis exhibuit, quæ annis singulis cū in se cursus temporum voluitur, nostris desiderijs innouatur. Hic itaque primis ortus natalibus, parentum nobilitate fulgebat. Quem diuina pietas non solum priusquam nasceretur, sed antequam conciperetur, elegit: tantum, vt Montanus quidā monachus, dum leuissimo sopore quiesceret, tertia fuerit admonitione pulsatus, vt matri suæ benedicat Celinia, quod masculum conceptura esset, veridica relatione prædiceret, & nomen eius vel meritum designaret. Qui ilicò impleuit imperium, & fecundissima genitrici concipiendæ sobolis gaudia nunciauit. Illa verò sicut fidei & credulitatis non apparuit dubia, ita suscepit in partu, quod præscierat in vtero. Haud morosa exitit, haud incerta: felicissimum pignus secura protinus edidit, quod prius corde concepit. In quo assidue venturæ aratis merita dulcis infantia designabat, & quod ante conceptum mater agnouerat, ante tempora iam videbat. Studebat teneros annos morum maturitate vincere, & benevolentiam cordis, charitatis melle condire. Quid plura? Cū secundis successibus certatim sanctæ conuersationis studijs adolecens Domino militaret, & vigesimo secundo anno secundioris meriti sumpisset exordium, in vrbe Rhemensium, omnium generaliter votis ad pontificale culmen raptus fuisse dignoscitur potius, quam electus. In quo statim sic apparuit aptus & deuotus officio, tanquam si quò nouiter ascendebat, iugiter præfuisset.

Fuit itaque in elemosynis largus, in vigilijs sedulus, in oratione deuotus, in charitate perfectus, in humilitate profusus, in doctrina præcipuus, in sermone paratus, in conuersatione sanctissimus. Nunquam inuenit in eo humani generis aduersarius, nec quod fraude deciperet, nec quod simulatione fuscaret. Synceritatē mentis, vultus sui serenitate monstrabat, & pietatem clementissimi cordis, ostendebat in lenitate sermonis. Quidquid ad salutem pertinere posset æternam, non minus implebat beatissimi operis studio, quam sermonis prædicatione docebat. Longum est itaque verbis exequi, nè irrogemus audientibus de nimia prolixitate fastidiū, quanta in eum ornamenta bonorum omnium, quæ sunt vel preciosa, vel maxima, supernæ remunerationis prerogativa contulerit. Studeamus ergò pauca differere, plurima prætere. Nam si tanta virtutum suarum insignia, aut ariditas nostri sermonis posset excolere, aut memoria retinere, prius habere poterit terminum lux hodierna, quam pagina.

Intendebat vir beatus Remigius iactantiā virtutis fugere, in quo non poterat gratia calica latere. Cū verò contigisset eum habere inter domesticos suos secretius conuiuium, & delectaretur in libertate charorum, descendebant ad eum passeres intre-

intrepidi; & in manu eius mensæ reliquias colligebant. Discedebant alij saturi, accedebant alij saturandi. Sic mansuescebat feritas auium in operatione virtutum. Dum verò infedisset refectioni, nunquam auris eius sacra deerat lectioni. Nullus est prætermisus gradus, qui non in eo faceret perfectionis cumulum.

Accidit autem quodam tempore, cum ex more pastoralis solertia parochias circuiret, ut si negligenter aliquid in diuinis cultibus ageretur, fidelis Christi seruus agnosceret: in vicum, cui vocabulū est Calmaciacus, ipsius deuotionis studio accessit. Vbi dum quidam cæcus ab eo opem misericordiæ postularet, cœpit, qua dudum captus fuerat infestatione dæmonum, corporis vexatione torqueri. Tunc sanctus Remigius in oratione, cui semper animi sancta intentione vacabat, corporea sedulitate se prostrauit, raptumque lumen pristinum reddidit oculis, & pestem immundi spiritus effugauit. O ineffabilis gratia pietatis: à quo dum substantia sola petitur, triplex remedium obtinetur! Victu pauit egenum, muneravit visu cæcatum, reddidit libertati captiuum. Atque irā contigit per hoc insignē mysterium, ut dum apparuit vnus in paupere, trinitas se ostenderet in salute.

Cæcum dæmoniacum sanauit.

Et sicut semper humani generis aduersarius suam non desistit ostendere nocendi virtutis potentiam, ciuitatem Rhemorum eodem tempore, surgentibus subito flammarum globis, oborta nimium vastatione succederat, & iam ferè partem tertiam fauillis extantibus concrematio peracta consumpserat, & quod residuum erat, victrix flamma lambebat. Tunc cum huius rei ad beatissimum Remigium antistitem peruenisset auditus, ilicò velut inuictus athleta ad ruinam vrbs celeri velocitate percurrit, atque se igni obuium, impleta oratione, monstrauit. Statimque velut quodam rotam fracta vel confissa, populo teste, in se vastatio reducitur incendij, & per patentem portam ad modū fugientis discessit: ut omnibus monstraretur, quod vir Deo plenus, fidei igne plus caluit, qui seuitiā tantæ indignationis & euicit, & suis extinxit meritis.

Flammarū globos suis extinguit meritis.

Quædam verò puella ab vrbe Tolosa, præclaris orta natalibus, ab adolescentē infantia, vesani spiritus tenebatur obsidione captiua. Quam cum tenero amore diligenter pijsimi genitores, ad sancti Petri sepulcrum in Romana vrbe cum plurima multitudine & multa deuotione duxerūt: vbi quidam Dei seruus cum auxilio sacri corporis plurima patrabat signa virtutū, hanc tamen puellam cum nulla potuisset intercessione purgare, nec ab ipsa callidi hostis vires valuisset expellere, hoc respōsum antiquus hostis reddidit, diuini nominis obtestatione constrictus, quod nunquam alterius de eodem habitaculo, nisi huius beatissimi Remigij antistitis emundatione possit expelli. Tunc parentes eius, & ipsius Benedicti serui Dei, & Alarici Regis Gothorum assatibus suffragati, cum ægrota sobole ad sanctū Remigium antistitem peruenerunt, deprecantes ut virtutem eius agnoscerent in purgatione sobolis, quam præscierant confessione latronis. Tūc beatus Remigius cum diurna luctatione se non esse dignum assereret, & consueta patientia repugnaret, precibus est populi supplicantis deuictus, ut orationem pro ipsa funderet, & parentum lachrymis condoleret.

Tunc sanctus Remigius, meritis sanctitatis armatus, verbi præcepit imperio, ut iniquus prædo per quod ingressus fuerat, abscederet, & Christi famulā relaxaret. Itaque cum nimio vomitū & obscæno foetore per os, quod fuerat ingressus, abcessit. Sed paulopost discedente pontifice, sub ipsius horæ spatio, dum nimio labore fessa nutaret, vitali calore exempto, spiritū exhalauit, & spem salutis suis ademit. Iteratis autem precibus, supplicantium turba recurrit ad medicum. Beatus autem Remigius illud se accusat potius perpetrāsse facinus, quàm sanitatis præmium indulgisse: & extitisse homicidij reum, non contulisse remedium. Ad basilicam igitur S. Iohannis, vbi corpus iacebat exanime, populi obtentus deprecatione, regreditur: ibique sanctus Remigius cum lachrymis ad pauiemēta sanctorum in oratione prosternitur, & reliquos, ut idem facerent, adhortatur. Tunc sanctus Remigius effuso lachrymarum imbre, confurgens, suscitauit mortuam, quàm prius sanauit ægrota. Quæ protinus apprehensa manu pontificis, cum integra incolumitate surrexit, & ad propria feliciter remeauit. Indicare enim possumus, quantus in præsentī miraculo fuit parentū sletus præ gaudio, laus populi præ triumpho. Putasne, cum quo gemitu, quantaque deuotione, Gloria in excelsis Deo, cecinerunt, qui per sacrum antistite diuina videre mysteria meruerunt? Potuit ille plebem suā de casu cuiuslibet periculi imminentis eripere, qui vitam mortuæ valuit restaurare.

Eadem ipsa mortua, ad vitam reuocatur.

Inter huiusmodi igitur virtutū suarū insignia, elegit beatissimus Remigius athle-

Obdormit
vir sanctif-
simus in Do-
mino.

ta Christi, transitum lethiferi soporis excipiens, procellam mundi, senio iam vrgente, deserere, & ad portum caelestis habitaculi peruenire. Post cuius obitum tanta ad sui corporis patrocinia fidelibus remedia tribuuntur, tantis vt agnoscat viuere meritis, quantis fulget exemplis. Huius verò poena dinoscitur defuisse martyrio, nõ deuotio confessioni. In illis ergò diuinis templorum oraculis, vbi eius patrocinia venerantur, quicquid cum fide petitur, inuenitur: & quod speratur studio, praestatur effectu. Profusus ergò vnanimiter precibus exoremus, vt nobis vitæ salutaris spatio indulgentiam, delictorum obrineat intercessio sancti Remigij pontificis cum auxilio redemptoris. Det etiam deprecatio eius generaliter in hoc mundo tranquilla pacis tempora, qui promisit iustis aeterna pramiam, Amen.

ENCOMIUM EIVSDEM S. REMIGII, PER HINC MARVM ARCHIEPISCOPVM RHEMENSEM.

Psal. 83.

Iohan. 14.

1. Cor. 15.

In aeterna
beatitudine
quique se-
cundum me-
ritum merce-
dem acci-
piet.

Hominum
ministeria,
cum Ange-
licis copar-
at officijs.
Luc. 12.
1. Cor. 3.
Malach. 2.
S. Remigius
Angelorum
confortium
meruit.

Item Ar-
changelorũ

Item super-
narum Vir-
tutum.
Supra in ci-
uitate Ianu-
arij.

Item caele-
stium Pote-
statum.

Episcopi à
B. Remigio
ordinati.
Item caele-
stium Prin-
cipatum.

VIDEAMVS etiam quomodo hic beatus pater & pastor noster benedictionibus sibi à legislatore Deo datis, ipsius auxilio in seculi huius conuale lachrymarum ascensionibus in corde suo disposuit, & de virtute in virtutem gratia Dei prouectus excreuit, vsquequò eum, quem semper desiderauit spiritu, facie ad faciem videre promeruit. Idem nanque Dominus in Euangelio dicit: In domo patris mei mansiones multae sunt. Quod quasi exponens Apostolus, dicit: Alia claritas solis, alia claritas lunae, alia claritas stellarum. Stella enim à stella differt in claritate, sic & resurrectio mortuorum. Quia in illa aeternae beatitudinis vita non dispari, vnusquisque iuxta dispar meritum locum discrepantem percipit, sed eiusdem disparilitatis damna non sentit, quia tantum sibi quantum perceperit sufficit. Et catholica doctrina didicimus, quia distinctae conuersationes hominum singulorũ agminum caelestium ordinibus congruunt, & in eorum sortem per conuersationis similitudinem deputantur.

Nam sunt plerique, qui parua capiunt, sed tamen hæc eadem parua piè annunciare fratribus non desistunt. Isti itaque in Angelorum numerum currunt. Et beatus Remigius, licet multiplex scientia Dei dono in eo esset, vt fidelis seruus & prudens, conseruis suis in tempore mensuram tritici, id est pro captu audientium ministravit, & secutus Apostolũ, prius barbaris lac potum dedit nõ escam. Et teste Malachia, quia sacerdos angelus Domini est. Vnde & sanctus Remigius sacerdos magnus Angelorũ confortium meruit.

Et sunt nonnulli, qui diuinæ largitatis munere referti, sacramentorum caelestium summa & capere praualent, & nunciare. Quò ergò isti, nisi inter Archangelorum numerum deputantur? Et beatus Remigius sapientiam loquens inter perfectos, quando malè sentientem hæreticum de vero Dei filio in Synodo catholicorum Episcoporum conuertit, in Archangelorum numero meruit deputari.

Et sunt nonnulli, qui mira faciunt: signa valenter operantur. Quò igitur isti, nisi ad supernarum virtutum & numerum & sortem congruunt? Et beatus Remigius, & rarus est: ad supernarum igitur virtutum sortem & numerum congruit.

Et sunt nonnulli, qui etiã de obsessis corporibus malignos spiritus fugant, eosque virtute orationis & vi acceptæ potestatis eijciunt. Quò itaque isti meritum suum, nisi inter potestatum caelestium numerum, sortiuntur? Et sanctus Remigius virtute orationis & vi acceptæ potestatis, vt supra ostendimus, de obsessis corporibus malignos spiritus effugauit. Ergò inter potestatum caelestium numerum sortem accepit.

Et sunt nonnulli qui acceptis virtutibus etiam electorum hominum merita transcendunt. Cumque & bonis meliores sunt, electis quoque fratribus principantur. Quò ergò isti sortem suam, nisi inter principatum numeros acceperunt? Et beatus Remigius, huius Rhemorum ciuitatis Archiepiscopus, sanctis fratribus Vedasto scilicet à se ordinato in Atrebatu, Medardo in Viromandis, Lupo Sueffonis, Genebaldo in Lauduno, & reliquis in subiectis sibi ciuitatibus electis fratribus principatus, sortem suam inter principatum numeros accepit.

Et sunt nonnulli, qui sic in semetipsis cunctis vitijs, omnibusque desiderijs dominantur, vt ipso iure munditiæ Dei inter homines vocentur. Vnde & ad Moysen dicitur:

tur:

tur: Ecce constituit te Deum Pharaonis. Quò ergò isti, quorum comparatione ceteri homines, vt ita dixerim, serui sunt, nisi inter numeros dominationum currunt? Et beatus Remigius cunctis vitijs omnibusque desiderijs in semetipso dominatus, iure munditiæ solus faciem Christi videre potuit, quandò ad eum & ad Regem Ludouicum ac Reginam, ceterosque adstantes in oratorio sancti Petri, vt supra est demonstratum, aduenit, & vt seruo sibi subiecto baptizando Regi potestatiuè precepit, dicens: Depone colla Sicamber: & Pipinum Regem, villam Anisiacum de ecclesia Laudensi auferre molientem, flagellauit. Inter principatum ergò numeros sortem suam accepit.

Et sunt nonnulli, qui dum sibi metipsis vigilanti cura dominantur, dum se sollicita intentione discutiunt, diuino timori semper inhærentes, hoc in munere virtutis accipiunt, vt iudicare rectè & alios possint. Quorum profectò mentibus dum diuina contemplatio præstò est, in his velut in throno suo Dominus præsidens, aliorum facta examinat, & cuncta mirabiliter de sede sua dispensat. Quid ergò isti, nisi throni sui conditoris sunt, vel quò, nisi ad supernarum sedium numeros adscribuntur? Per quos dum sancta Ecclesia regitur, plerunquè de quibusdam suis infirmis actibus etiam electi iudicantur. Quod & per sanctum Remigium, actum fuisse legimus, quandò electum Dei Genebaldum Episcopum de suis infirmis actibus iudicauit, & post iudicium cordi suo Domino præsidente, ipsius iussione in ordine episcopatus illum restituit. Constat igitur beatum Remigium ad supernarum sedium numerum esse adscriptum.

Et sunt nonnulli, qui tanta Dei ac proximi dilectione pleni sunt vt Cherubim iure nominentur. Quia enim Cherubim plenitudo scientiæ dicitur, & Paulo docente didicimus, quia plenitudo legis charitas: omnes qui Dei & proximi charitate ceteris amplius pleni sunt, meritorum suorum sortem inter Cherubim numeros perceperunt. Et qui ea, quæ superius de eo lecta sunt, sollicitamente intendit, quam plenus charitate fuerit, patenter intelligit. Quantaque scientia repletus extiterit, dictis & factis suis, & testimonio sancti papæ Hormisdæ, ex præmissis aduertit. Igitur sanctus Remigius meritorum suorum sortem inter Cherubim numeros percipere studuit.

Et sunt nonnulli, qui supernæ contemplationis amoris facibus accèssi, in solo conditoris sui desiderio anhelant, nil iam in hoc mundo cupiunt, solo æternitatis amore pascuntur. Terrena quæque, abijciunt, cuncta tæporalia mente transcendunt. Amant & ardent, atque in ipso suo ardore requiescunt. Amando ardent, loquendo & alios accendunt. Et quos verbo tangunt, ardere protinus in Dei amore faciunt. Quid ergò istos nisi Seraphim dixerim? Quorum cor in ignem conuersum, lucet &urit: Quia & mentium oculos ad superna illuminant, & compungendo in sletibus, vitiorum rubiginem purgant. Quia ergò ad amoris sui conditoris inflammati sunt, quò nisi inter Seraphim numerum sortis suæ vocationis acceperunt? Qualiter autem beatus Remigius in amoris sui conditoris arserit, loquendo & alios accenderit, gens integra Fræcorum, cum Rege ad catholicam fidem prædicatione illius conuersa, testatur. Qualiter verò terrena quæque abiecerit, cuncta temporalia mente transcendit, solo æternitatis amore pascus ad amoris sui conditoris inflammatum extiterit, fidem faciunt verba quibus conditoris desiderio succensus, penè continuè ore, semper autem corde dicebat: Fuerunt mihi lachrymæ meæ panes die ac nocte. Sitiuit anima mea ad Deum viuum, quandò veniam & apparebo ante faciem Dei, satiabor dum manifestabitur gloria eius. Inter Seraphim ergò numerum sortem suæ vocationis accepit. Cum quibus sancta eiusdem viri Apostolici anima vnà cum suis consortibus in cælesti lætatur gloria.

Sed tunc nimirum multò perfectius idem & sui participes lætabuntur, cum recepta carne immortalis, receptis in eadem beatitudine consensibus suis & fratribus cunctis, quos adhuc in terris certare conspiciunt, non habebunt vltra quò intuitum cogitationis suæ foras vel ad modicum mittant, habentes secum intus Deum, de cuius visione superna gaudeant. Vbi illud primum & maximum Domini mandatum integrum perficitur, ad cuius perfectionem in hac vita iusti pro suis quique viribus accinguntur: Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & in tota mente tua, & diliges proximum tuum sicut teipsum. Quia quo viciniùs præsentem Domini vultum cernunt, eo se ardentius eius dilectioni totos impendunt, quò proximis suos omnes esse electos ac Deo dilectos agnoscunt. Quo corda illorum non minus quam sua, sincero amore referta respiciunt, eo illos ipsi non minus quam seipsos amare delectantur. Nam pro fideliter laborantibus in huius vitæ

Exod. 7.
Hæc omnia
suprà in eius
Vita 13, Iu-
nuarij fol.
297. & 306.

Item cæle-
stium Prin-
cipatum.

De lapsu
Genebaldi
Episcopi ha-
betur ibidè
13. Iannarij
fol. 298.

Item super-
norum Thro-
norum.

Rom. 13.

S. Remigius
plenus cha-
ritate & sci-
entia, idè
confortium
Cherubim
meruit.

Psal. 41.
Sanctus Re-
migius ar-
dens in Dei
amore inter
Seraphim
locum for-
titur.

Perfectius
gaudebunt
iusti post
resurrectio-
nem assium-
pro corpo-
re.
Matth. 22.
Mar. 12.

Sācti in ca-
lo pro nobis
viuentibus
orant.
Ecce purga-
torium.

Con repro-
bis iustos, &
cōtra iustos
reprobos in
suis pœnis
intueri cō-
cessum sit.

Sancti ex
facie Dei
omnia que
in creaturis
eguntur vi-
dent.

Debet San-
ctorum glo-
ria ad iusti-
tiam nos ani-
mare, malo-
rū vero pec-
na à pecca-
tis arcere.

Apoc. 14.
S. Remigius
virgo.

Prou. 18.

1. Iohan. 1.

Confessio est
prima salu-
tis spes: se-
cunda, Dile-
ctio.

1. Pet. 4.

Tertio, ora-
tio.

Omnia pec-
cata Bap-
tismate dilu-
untur.

Similiter
baptismo
pœnitentiæ.
Psal. 6.

Iordanis ri-
uus iudicij
dicitur.

agone sancti Dei orant, eisq; cōpatiuntur. Sed & pro eis, vt supra didū est, qui pro-
pter bona quidem opera ad electorum sortem sunt præordinati, sed propter mala
aliqua, quibus polluti de corpore exeunt, post mortem castigandi pro qualitate ope-
rum, pœnis excipiuntur, & purgati, ad beatorum perueniunt requiem. Pro his ve-
rò, qui iam corporibus exuti sunt æternis supplicijs traditi, quanuis in suæ naturæ
bonitate misericordiam habeant, iam authoris suæ iustitiæ coniuncti, tanta rectitu-
dine constringuntur: ipsi quippè iudici concordant cui inhærent: & eis quos eripere
non possunt, nec ex misericordia condescendunt, quia tanto illos à se vident extra-
neos, quanto & ab eo, quē diligunt, authore suo conspiciunt repulso: & erecti iam
per iustitiam iudicij, eis nullo modo ex aliqua compassione miserētur. Verum & an-
te retributionem extremi iudicij, iniusti in requie quosdam iustos adspiciunt, vt eos
videntes in gaudio, non solum de suo supplicio, sed etiam de illorū bono crucientur.
Iusti verò in tormentis semper intuentes iniustos, vt hinc eorū gaudium crescat, quia
mala conspiciunt, quæ misericorditer euaserunt. Tantoq; maiores ereptori suo gra-
tias referunt, quanto vident in alijs quid ipsi perpeti, si essent relictī, potuerint. Nec
illam tantæ beatitudinis claritatem apud iustorum animum fuscabit adspēta pœna
reproborum: quia vbi iam compassio miseræ non erit, minuere proculdubio beato-
rum latitiam non valebit. Et quanuis eis sua gaudia ad perfruendum plenè suffici-
ant, mala tamen reproborum absque dubio semper adspiciūt. Quia qui creatoris sui
claritatem vident, nihil in creatura agitur quod videre non possint.

Sicut igitur audita sanctorū gloria, audita reproborū miseria, auditis huius sanctis-
simi patroni nostri meritis, auditis beneficijs, quæ in miraculorum patracione ac sa-
nitatum largitione, credentes & deuoti homines ipsius patrocinijs per donum gra-
tiæ meruerunt, vt nobis talia eius intercessione impetiri desideramus, ita & auditis
vltionum vindictis, quæ peccantes ac rebelles, ipsius meritis per retributionem iusti-
tiæ sustinuerunt, in peccatis, & quod adhuc est grauius, in peccatorū pertinacia rebel-
les persistere timeamus, nè similibus aut grauioribus supplicijs obruamur, si tātis ac
talibus exemplis cognitis, nec beneficijs ad bene agendum prouocamur, nec territi
vindictis à malis nos cohibemus. Flagellorum enim vindictæ nobis illatæ, si nos à pec-
cando reuocant, & ad pœnitentiam prouocant, & post pœnitentiā nos crimina non
remaculant, finis sunt nostrorū præcedentium peccatorū. Sin aliter, sunt initium se-
quentium tormentorū. Cognoscetes ergo hunc patronū ac protectorem nostrum
esse vnum de illis, de quibus scriptū est, Hi sequuntur agnum quo cunquē ierit: timea-
mus in conspectu Dei & in oculis eius peccare: peccantes autem, non erubescamus
peccata nostra, quæ nouit, Deo, & illi corde cōtrito & humiliato, per lachrymas cōfi-
teri, & indulgentiā cum dignis pœnitentiæ fructibus postulare. Nemo aliqua suorum
numerositate vel enormitate scelerum confusus, de salute impetranda diffidat, & ba-
rathrum desperationis incidat, iuxta illud Salomonis: Impius cum venerit in profun-
dum malorū, contemnit. Habemus enim confitentes peccata nostra, & petentes ven-
niam, de impetranda indulgentia ancoram fidem ac spei, per Iohannem Apostolum
nobis depromptam. Si confiteamur, inquit, peccata nostra, fidelis & iustus est Deus
vt remittat nobis peccata nostra. Et quia sine peccato in hac vita esse non possumus,
prima salutis spes est confessio, nè quisquam se iustū putet, & ante oculos Dei erigat
ceruicē: deinde dilectio, quia charitas operit multitudinem peccatorū. Pulchrè autē
vtrunque Apostolus simul nobis insinuat, quod & rogare pro peccatis debeamus, &
impetremus de Deo indulgentiam cum rogamus. Ideo & fidelem dixit Dominū ad
remittenda peccata, fidem pollicitationis suæ seruantem: quia qui orare nos pro de-
bitis & pro peccatis docuit, paterna misericordia promisit & veniam secuturā. Iustū
quoque eum asseuerat, quia veræ confessioni iustè dimittit. Peccata nostra præterita
in baptismatis perceptione nobis donata sunt, atramen post baptismum multa commi-
simus, sed lauari iterum baptismatis aqua non possumus. Quia ergo & post baptismum
inquinauimus vitā, baptizemus lachrymis conscientiā, & quasi quotidiano Iordanis
baptismate lachrymis conscientiā nostræ compunctiōnis ab omni vitiorum subripi-
entium cōtagione purgemus, iuxta eum qui dicit: Lauabo per singulas noctes lectū
meum, lachrymis meis stratum meum rigabo. Vndè rectè Iordanis riuus iudicij inter-
pretatur. Quia nimirum electi quique quo sollicitius suam conscientiam discutiendo
examinant, eo latiores ex intimo cordis fonte lachrymarum fluius fundunt. Et quia
minus perfectos se esse depræhendūt, sordes suæ fragilitatis vndis pœnitentiæ diluunt,
&

& paruulos cogitatus suos ad petram, videlicet Christum allidunt, omnesque sensus mentis ac corporis petra spiritalis exercitibus circuncidere student, Petra, inquit, erat Christus. Cuius fide, spe & charitate non solum in baptisate, sed & in omni prorsus actione deuota purificatur corda bonorum. In quo pietatis exercitio, si nos viderit hic Dominus & patronus noster fideliter laborare, data intercessionis manu, cursum nostrum iuuabit, qualiter ad portum eternae salutis peruenire possimus. Legit enim in lumine incircumscripto cum beatissimis spiritibus gloriae conditoris sui assistens, quia libenter obliuiscitur omnipotens Deus quod nocentes fuimus, paratus est poenitentiam nostram nobis ad innocentiam deputare. In die quippe baptismatis, omnibus nos antiqui hostis operibus, atque omnibus pompis abrenunciare promissimus, sed quod promissimus minime seruamus. Ad exercenda praua opera, ad concupiscendas mundi pompas dilapsi sumus. Inquinati ergo post aquam salutis, renascamur ex lachrymis. Apud misericordem nanque iudicem nec ille fallax habebitur, qui ad veritatem reuertitur etiam postquam mentitur. Quia omnipotens Deus dum libenter nostram poenitentiam suscipit, ipse suo iudicio hoc quod errauimus, abscondit.

Ceterum nemo fidelium de huius patroni nostri meritorum in caelis virtute dubitet, cui adhuc mortali carne in terra degenti Dominus potestatem dedit ligandi & absoluendi, mortuos suscitandi, omnem languorem & omnem infirmitatem curandi. Ad culus corporis sepulcrum, sicut multis indicijis frequenter est demonstratum, viuentes aegri veniunt & sanantur. Periuri veniunt, & a demonio vexantur. Daemoniaci veniunt, & liberantur. Quomodo ergo viuit illic, ubi viuit, si in tot miraculis viuit hic, ubi corpus eius mortuum iacet? Hunc ergo in causa nostri examinis quam cum districto iudice habemus, patronum faciamus. Hunc in die tanti terroris illius, defensorem adhibeamus. Certum si apud quenquam magnum iudicem causa quelibet nostra esset die crastina ventilanda, totus hodiernus dies in cogitatione duceretur, aliquem patronum quaereremus, magnisque precibus ageremus, ut apud tantum iudicem nobis defensor veniret. Ecce districtus iudex Iesus venturus est, tanti illius Angelorum Archangelorumque, concilij terror adhibetur. In illo conuentu causa nostra discutitur, & tamen nos patronum modo quem praestare habemus, non quaerimus, quem tunc defensorem habeamus. Adest defensor noster beatus Remigius, rogari vult, atque, ut ita dixerim, quaerit ut quaeratur. Hunc ergo adiutorem nostrae orationis quaeramus, ut tunc protectorem nostri reatus inueniamus. Quia ne punire peccatores debeat, rogari vult & ipse qui iudicat. Unde & tam longo tempore comminatur iram, & tamen misericorditer expectat. Sic autem nos & misericordia eius refoueat, ut nullo modo negligentes reddat. Sic peccata nostra perturbent, ut mens in desperationem non proruat. Quia etsi praesumentes metuumus, & metuentes speramus, aeternum regnum citius adepturi sumus, istius patris & patroni nostri meritis & Deo dignis orationibus. Curramus ergo velocissimis fidei pedibus, extensis mentium manibus, ad protectionem illius, atque ad sacratissimum corpus eius fletibus insistamus. Promereri nos veniam eius intercedentibus meritis deprecemur, ut quia nostris non possumus, eius meritis apud Dominum veniam impetremus. Et qui velamen bonorum operum, quo peccata nostra tegamus, non habemus, eius meritis & intercessionibus, puris confessionibus & profusis lachrymis, ante eius sanctam memoriam proidentes, nostra crimina diluamus, & bonis operibus abstergamus. Sed & ubicumque in adiutoriis nostrae salutis fideliter eum inuocauerimus, non deerit ab exauditione, inhaerens Christo, sicut & alia eminentiora membra ipsius qui ubique praesens est maiestate, qui dum districtus iudex sustinet, & adhuc manum non exerit in percussione, dum a retributione ultionis intimae, esse quadam temporis securitas indicetur, debemus malum quod sequitur, flammarum scilicet poenas aeternas, intolerabiles atque continuas pensare, pensantes gemere, gementes vitare, ea quae commissimus peccata indefinenter adspicere, adspicientes flere, flentes abstergere. Crimina in quibus delectabiliter diu iacimus, non perfunctorie, sed quotidie atque si fieri potest continue amarissimis lachrymis studeamus abluere, elemosynis abstergere, sacris hostijs expiare. Haec est pacis petenda nostra legatio, quae Regem ad discutiendum & iudicandum nos venientem placat. Nulla nos prosperitatis transitoriae latitia dissoluat, nec mentis nostrae oculos ea quae sunt transitoria obstruant, ne caecos ad ignem ducant.

Curandum quoque magnopere nobis est, & cum magnis quotidie fletibus cogitandum, quam saeuus, quam terribilis sua in nos opera requirens in die exitus nostri princeps huius mundi veniet, si etiam ad Deum carne morientem venit, & in illo aliquid quaesit, in quo

1. Cor. 10.

S. Remigius
fidelis apud
Dominum
pro nobis
intercessor.Misericordis
Dei in
poenitentibus
clementia.

Math. 18.

Ad eius
sepulcrum
multa
sunt
miracula.Arguit
nostrum
repe-
rem
author.Vult
Deus
rogari,
ut
parcat.Christus
Deus
ubique
praesens
maiestate.Attende
quibus
exercitijs
sint
expianda
peccata.Diabolus,
quod
suum
est, in
Christo
quaesit.

quo inuenire nil potuit? Quid itaq; nos miseri dicturi, quid acturi sumus, qui innumera mala commisimus? Quid requirenti aduersario & multa sua in nobis inueniēti dicemus, nisi solum quod nobis est certum refugium, solida spes: quoniā à peccatis quæ post baptismū cōmissimus, lachrymis abluti, per confessionē & dignos poenitentiæ fructus expiati, & meritis ac orationibus sanctorū Christo recōciliati, atq; per acceptiōnem corporis & sanguinis eius, in fide recta permanentes, vnum cum illo facti sumus ipsi incorporati, in quo princeps huius mundi & suū aliquid requisit & inuenire minime potuit? Quoniā solus est inter mortuos liber, à quo nos & à peccati iam seruitio veraci libertate soluimur, quia ei q; verè liber est, per corporis & sanguinis eius acceptiōnem vnimur. Sicut enim verè carnē corporis nostri Christus assumpsit, & verè homo ille qui ex Maria Virgine natus est Iesus, Dei filius est, non quēadmodum alij homines per gratiā, sed natura filius ex substantia patris: ita vera est caro & verus est sanguis eius, quæ ad manducandum & potandū in mysterio sumimus, sicut ipse testatur.

Digni sunt
penitentia
fructus fa-
ciendi.

Psal. 87.

Vnimur cū
Christo, per
sacra Eu-
charistiæ
susceptio-
nem.

Nota le-
ctor quæ hic
dicuntur de
S. Euchari-
stia.

Iohan. 6.

Et nos qui verè sub mysterio carnē & sanguinē corporis sui sumimus, per ea, naturali-
liter vnū cum illo efficitur. In quibus manet post consecrationem similitudo panis
& vini, nè quidā sit horror cruoris, sed manet in eis gratia redemptionis. De naturali
enim in nobis Christi veritate, ipse ait: Caro mea verè est esca, & sanguis meus verè
est potus. Qui edit carnem meā, & bibit meū sanguinē, in me manet, & ego in eo. De
veritate carnis & sanguinis eius non relictus est ambigēdi locus. Nunc enim & ipsius
Domini professione & fide nostra verè caro est, & verè sanguis est. Et hæc accepta atq;
hausta, id efficiunt, vt & nos in Christo, & Christus in nobis sit. Est ergo in nobis ipse
per carnem, & sumus in eo dum secū hoc quod nos sumus in Deū est. Quoniam autē

Probat Au-
thor nos cū
Deo vniri
S. Euchari-
stiam.

Iohan. 14.

Iohan. 6.

Ibidem.

Christus per
Patrem, &
nos per Chri-
stum viuimus.

in eo per sacramentū cōmunicatæ carnis & sanguinis eius sumus, ipse testatur, dicēs:
Et hic mundus me iam non videt: vos autem me videbitis, quoniā ego viuō, & vos viu-
etis, quoniam ego in patre meo, & vos in me, & ego in vobis: vt cū ille in patre per
naturam diuinitatis est, nos contra in eo per corporalem eius natiuitatem, & ille rur-
sum in nobis per sacramentorū inesse mysteriū creditur. Quam autē naturalis in no-
bis hæc vnitas sit, ipse ita testatur est: Qui edit carnē meam, & bibit sanguinem meū,
in me manet, & ego in eo. Non enim quis in eo erit, nisi in quo ipse fuerit, eius tantum
in se assumptam habens carnem, qui suam sumpserit. Perfectæ autem huius vnitatis
sacramentum ipse docet, dicens: Sicut misit me viuens pater, & ego viuō per patrem,
& qui manducauerit me, id est carnem meam, & ipse viuēt per me. Viuēt ergo per
patrem, & quo modo viuēt per patrem, eodem modo nos per carnem eius viuimus.
Omnis enim comparatio ad intelligentiæ formam præsumitur, vt id de quo agitur se-
cundum propositum exemplum assequatur.

Hæc ergo vitæ nostræ causa est, quod in nobis carnalibus manentem per carnem
Christum habemus, videtur nobis per eum ea conditione, quia viuēt ille per patrem.
Si ergo nos naturaliter secundum carnē per eum viuimus, id est naturam carnis suæ
adepti, quomodo non naturaliter secundum spiritum in se patrem habeat cū viuāt
ipse per patrem? Per patrem autē viuēt, dum natiuitas non alienā intulit diuersamq;
naturam, dum quod est & ab eo est, nec tamen ab eo per aliquā incidentem naturæ
dissimilitudinem separatur, dum in se per natiuitatem habet patrem in virtute naturæ,
cui veraciter vnimur per incarnationis suæ mysteriū. Quod quotidie in catholica ce-
lebratur Ecclesia, sicut præfiguratum legitur in sacra historia. Venit Elias ad Iordanem,
& exutus pallio suo percussit aquas ac diuisit. Venit Dominus ad fluuiū mortis quo
genus humanū mergi cōsueuerat, & exuens se ad tempus habitu carnis quæ sumpse-
rat, mortē moriendo percussit, ac vitæ nobis iter resurgendo patefecit. Recte etenim
per Iordanē fluxus nostræ mortalitatis ac defectus exprimitur, quia & Iordanis Lati-
nè descensus eorū dicitur, & ipse fluuius in mare mortuū influens, laudabiles suas ibi
perdit aquas. Transit autē Elias diuiso Iordane per siccū, transit & Eliseus: quia resur-
gens à mortuis Saluator, fidelibus quoq; suis spem resurgēdi tribuit. Trāstro Iordane
Elias, dedit optionem Eliseo postulandi quæ veller: Et Dominus impleta resurrectio-
nis gloria, plenius discipulorū sensibus inseruit, quod & antea pmissit: quia quodcumq;
petieritis in nomine meo, hoc faciā. Petijt Eliseus vt fieret spiritus Eliæ duplex in se &
edocti à Domino discipuli promissam spiritus gratiā accipere desiderabant, qua non
vni tantum genti Iudææ, quam ipse præsens, in carne docuit, sed & cunctis per orbem
nationibus prædicare sufficerent. An nō duplicē spiritus sui gratiā pollicebatur, cū
ait: Qui credit in me, opera quæ ego facio & ipse faciet, & maiora horum faciet?

Christus p-
per carnis
dissimilitu-
dinem à Pa-
tre separa-
tur.

4. Reg. 2.
Pallio Eliæ
figura cor-
poris Chri-
sti.

Iordanis
quid desi-
gnet.

Quid exāsi-
tus.

Iohan. 13.
& 15.
Quid du-
plex spiritus
Eliæ.

Iohan. 14.

Ser-

Sermocinātib; Elia & Eliseo, subitò currus & equi ignei rapuerūt Eliā, quasi vsq; in cælū. Qui profectò currus & equi, Angelicæ sunt intelligendæ Virtutes. De quibus scriptū est: Currus Dei decē millibus multiplex, millia latantium: Dominus in illis. & iterū: Qui facit Angelos suos spiritus, & ministros suos ignē vrentē. Horū nanq; Elias subsidio, vt potē homo purus, quò à terra tolli posset agebat. Et Dominus cum Apostolis loquens, subitò vidētibus illis eleuatus est, & si non Angelico fultus auxilio, Angelico tamen comitatus obsequio. Vereq; est assumptus in cælū, Angelis quoq; id ipsum attestantibus, qui illis dixerūt: Hic Iesus qui assumptus est à vobis in cælū, sic veniet. Subleuatus ad cælū Elias, dimisit Eliseo pallium quo erat indutus. Ascendens in cælū Dominus, sacramenta humanitatis assumptæ discipulis, immò Ecclesiæ quibus sanctificaretur in virtute dilectionis, ac caleferet, reliquit. Assumens Eliseo pallium Eliæ, percussit eo aquas Iordanis, & vbi inuocauit Deū Eliæ, diuisæ sunt, & transijt. Assumpserūt Apostoli, assumpsit instituta per eos omnis Ecclesia, sacramēta sui redemptionis. Quibus spiritualiter erudita, abluta & consecrata, ipsa quoq; inuocato nomine Dei patris, impetū mortis superare, eiusq; obstaculo contēpto, ad vitā transire didicit sempiternā, iuxta quod Dominus in Euāgelio dicit, inquiens: Sicut Moyses exaltauit serpentem in deserto, itā exaltari oportet filiū hominis: vt omnis qui credit in ipsum, non pereat, sed habeat vitam æternam. Quoniam qui credens in Christum, passionis suæ sacramenta credendo, confitendo, sinceriter imitando, fideliter sumit, saluatur in perpetuū ab omni morte quam peccando in anima patiter & carne contraxit, & non solum perditionem euadet poenarum, sed & vitam percipiet sempiternam.

Ad quam beatæ & gloriosæ semper Virginis & genitricis suæ Mariæ Dominae nostræ, ac istius patroni nostri beati Remigij meritis & intercessionibus, in fide recta & bonis operibus nos perseuerantes, & per acceptionē corporis & sanguinis sui vnū secum effectos perducere dignetur, & per eadem humilitatis eius sacramenta vsque ad contemplandā diuinitatis eiusdem gloriā, quam ipse fidelibus seruis suis fidei pierate pollicetur, dicens: Qui diligit me, diligitur à patre meo, & ego diligā eū, & manifesta- bo ei meipsum. Meipsum manifestabo, inquit, id est, non qualem me omnes conspiciere, qualē etiam inuidi crucifigere, sed qualē in decore suo Regem seculorū soli videre possunt oculi mūdi sanctorū: talē me ad rependendā vicē dilectionis, his qui me diligūt, ostendam. Pertingere faciat Christus Iesus Deus & Dominus, conditor & redemptor, atque ab omni morte ac corruptione saluator noster, in qua cum Deo Patre, Spiritu sancto coæternus & consubstantialis ac coæqualis, viuat & regnat per omnia secula seculorum, Amen.

Quid cur-
rus & equi.
Psal. 67.
Psal. 103.

Mar. vii.

Act. 1.

Quid palliū
Eliseo reli-
ctum.

Quid pens-
sio aquarū
Iordanis.

Iohan. 3.

Attēde vir-
tutē sacra-
mentorum
Ecclesiæ.

Sumentes
dignē corp-
& sanguinē
Christi, vnū
cum eo sūt.

Iohan. 14.

Esa. 31.

VITA S. LEODEGARII EPISCOPI AVGVSTO-
DVNENSIS ET MARTYRIS, AVTHORE VRSINO, QUI

*eam scripsit, iubente Ansoaldo Pictauiorum Episcopo, Stylum passim
nonnihil elimauit F. Laur. Surius.*

PRAEFATIO AVTHORIS.

Domino, sanctoque Pictauiorū pōtifici Ansoaldo, peccator Vrsinus. Iussioni obtemperās vestra, beatissime papa, summoperē vrgēte Audolpho, patrē monasterij beati Maxentij, vt de vita & passione beati Leodegarij, pauca è multis eius bonis cōmemorando scriberem: equidem opus suscipere atque etiam edere cupiebam, sed imperitia & simplicitas mea atque iners facundia non valet explicare tanti viri virtutes. Cuius quidem patientia modernis innotuit temporibus, sed multa iam antē perpeffus est, quæ nemo nouit, nisi ille solus, cui ea intrinsecus exposuit. Nam finis operis ostendit extrinsecus, quanta intūs clam & nemine cōscio sit operatus. Quæ tamen mihi de eius vita cognita sunt, multorū relatione comperta, quāquā rustico sermone, vobis imperātibus, edere conatus sum: in quibus si interdū prolixioribus verbis vsus videbor, feci id, vt à veritatis linea non discederem. Si quid verò ex eius virtutibus prætermisi, non studio id factum est, sed ignorantia. Puto autem etiam si quis multa sermonis sublimitate & eloquentia huius viri Dei res gestas apertius explicare velit, non posse id citra mendacij notam fieri. Poteram fortassis etiam ego, annuēte Deo, occultis & incognitis verbis vti: sed ea causa nolui, vt rustici & illiterati me possint intelligere, & homines pij ac Deo deuoti eius imitari exempla appetant, cuius miracula cognouerint.